

Święta Maryjne

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- przedstawienie poszczególnych okresów roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina;
- przybliżanie prawd wiary dotyczących obecności Maryi w Kościele oraz w dziejach narodu polskiego;
- kształtowanie postawy potrzeby modlitwy przez wstawiennictwo Matki Bożej;
- przygotowanie do świadomego i aktywnego udziału w celebracji wydarzeń roku liturgicznego.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- zna datę liturgicznego wspomnienia Świąt Matki Bożej Królowej Polski oraz Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny we wspólnocie Kościoła;
- przedstawia informacje dotyczące wymienionych uroczystości;
- przytacza cytaty biblijny z lekcji;
- wyjaśnia znaczenie i wartość modlitwy przez wstawiennictwo Matki Bożej.

Pojęcia i postaci

Maryja Królowa Polski, król Jan Kazimierz, śluby narodu polskiego.

Wartości

wiara i zaufanie Bogu i Jego Opatrzności przez Maryję.

Metody i środki

praca z Pismem Świętym, rozmowa kierowana, praca z podręcznikiem, plakat przedstawiający Najświętszą Maryję Pannę Królową Polski (Ikona Jasnogórska) oraz Wniebowzięcie (wizerunek papierowy lub multimedialny) powieszony na tablicy lub wyświetlony na tablicy interaktywnej).

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Duchu Święty, który oświecasz serca i umysły nasze...(przed nauką).

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele w języku ucznia: będę znał naukę Kościoła dotyczącą uroczystości Maryjnych 3 maja i 15 sierpnia, będę potrafił wskazać fragmenty z Pisma Świętego mówiące o Matce Bożej, będę znał wartość modlitwy za Jej wstawiennictwem.

Metoda – praca z tekstem, praca z podręcznikiem. Nauczyciel zapisuje temat lekcji na tablicy, a pod nim pytanie z punktu: „Messenger Boży”. Uczniowie notują w zeszytach.

Nauczyciel buduje rozmowę na podstawie wiadomości z poprzedniej lekcji. Przypomina, że Matka Boża cały czas opiekuje się Kościołem i jest dla nas wspaniałą nauczycielką i przewodniczką na drogach wiary. Od Maryi możemy uczyć się wielkiego zawierzenia Panu Bogu. W słowach wypowiedzianych do anioła, posłańca Bożego: „Niech mi się stanie według Słowa Twego”, zawierzyła swoją przyszłość Bogu. Jako Niepokalanie Poczęta, czyli wolna od grzechu pierwotnego, Jej życie stało się wielkim „hymnem na cześć Boga” i wypełnianiem Jego woli. Będąc zawsze blisko Jezusa, stojąc pod krzyżem, a później modląc się z Apostołami w Wieczerniku, ukażała całemu Kościołowi doskonały przykład ufności Bożym planom wobec człowieka nawet wtedy, gdy ich nie rozumiemy. Słowa te znajdują potwierdzenie w polskiej tradycji i duchowości. Kościół w Polsce szczególnie doświadczał Jej wstawiennictwa i opieki przez całe stulecia.

Nauczyciel prosi o głośne przeczytanie wiersza zamieszczonego w podręczniku i na jego podstawie buduje rozmowę.

Zadaje pytania:

- Jak poeta nazywa Matkę Bożą?
- O co autor prosi Maryję?
- Dlaczego Matka Jezusa i nasza nazwana jest „lipca pogodą”?

Metoda – praca z Pismem Świętym. Nauczyciel czyta lub prosi o przeczytanie fragmentu z Pisma Świętego (jest także w podręczniku ucznia: Ap 12. 1-5).

Następnie zadaje pytania dotyczące przeczytanego fragmentu:

- Kim jest Niewiasta z Apokalipsy?
- Kim jest Ten, którego porodziła?
- Kim jest smok?
- Co znaczy, że „Mężczyzna, którego porodziła wszystkie narody będzie paść różgą żelazną?”.

Nauczyciel kontynuuje temat, prowadząc rozmowę kierowaną i wyjaśnia, że Kościół w roku liturgicznym wielokrotnie przeżywa różne wydarzenia związane z Matką Bożą, aby rozpamiętując je, kontemplować i naśladować Jej przykład. Dla nas – Polaków, szczególną uroczystością jest 3 maja – Uroczystość Matki Bożej Królowej Polski, której obraz czczony jest na Jasnej Górze. Jest to miejsce w Częstochowie, do którego w trudnych chwilach pielgrzymuje cały nasz naród, zawierzając się Jej opiece. W wizerunku Czarnej Madonny każdy z nas odkrywa czułe serce i troskę Matki Boga i człowieka. Historia Jasnej Góry sięga roku 1656, kiedy to król Jan Kazimierz, po zwycięstwie i cudownej obronie Jasnej Góry przed Szwedami, w katedrze lwowskiej przed cudownym obrazem Matki Bożej Łaskawej obrał Maryję za Królową swoich państw, a Królestwo Polskie polecił Jej szczególnej obronie. W czasie Mszy Świętej król zszedł z tronu, złożył berło i koronę, i padł na kolana przed ołtarzem, wypowiadając słowa: „Wielka człowieczeństwa Boskiego Matko i Panno! Ja, Jan Kazimierz, Twego Syna, Króla królów i Pana mego, i Twoim zmiłowaniem się król, do Twych Najświętszych stóp przychodząc, tę oto konfederację czynię: Ciebie za Patronkę moją i państwa mego Królową dzisiaj obieram. Mnie, Królestwo moje Polskie, Wielkie Księstwo Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazowieckie, Żmudzkie, Inflanckie i Czernihowskie, wojsko obojga narodów i pospólstwo wszystko Twojej osobliwej opiece i obronie polecam, Twojej pomocy i miłosierdzia w terażniejszym utrapieniu królestwa mego przeciwko nieprzyjaciołom

pokornie zebrzę...”. Po I wojnie światowej polscy biskupi zwrócili się do papieża o ustanowienie święta „Królowej Polski”. Papież przychylił się do tej prośby i wyznaczył na to święto 3 maja. Jest to data, która podkreśla również łączność z uchwaloną w 1791 r. pierwszą konstytucją Polski. W 1945 r. biskupi polscy, pod przewodnictwem kardynała Augusta Hlonda, przed wizerunkiem Czarnej Madonny na Jasnej Górze odnowili akt poświęcenia się i oddania, a w 1966 r. prymas Polski, bł. kardynał Stefan Wyszyński oddał naszą ojczyznę w macierzyńską niewolę miłości Niepokalanej.

15 sierpnia to kolejna ważna data. Kościół celebryje Uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Ta Uroczystość nazywana jest również **Świętem Matki Boskiej Zielnej**, ponieważ tego dnia w kościołach święci się płody ziemi, bukiety ziół i kwiatów, dojrzałe zboża, owoce, kłosa zbóż. Wynika to z legendy głoszącej, że Apostołowie zamiast ciała Marii znaleźli w jej łożu tylko same zioła i kwiaty. Jej dusza i ciało wolne od grzechu na skrzydłach aniołów zostały wzięte do nieba. Matka Boża Zielna wyznacza w Polsce koniec żniw, a bukiety kwiatów i ziół rolnicy przynoszą do kościołów jako podziękowanie za plony ziemi. Dożynki są świętem o charakterze dziękczynnym. Rolnicy, a z nimi my wszyscy, składamy podziękowania za zebrane plony naszemu „żywicielowi” czyli Panu Bogu, przez wstawienictwo Maryi. Jest to też data Bitwy zwanej Warszawską z 1920 r. Została uznana za jedną z przełomowych bitew w historii świata, ponieważ zdecydowała o zachowaniu przez Polskę niepodległości i zapobiegła rozprzeżeniu się rewolucji komunistycznej w Europie przed II wojną światową. Podczas, gdy pod Warszawą, na polach Radzymina i Ossowa toczyła się zacięta walka, mieszkańcy Warszawy modlili się w domach i w kościołach o odparcie bolszewików i uratowanie Warszawy i Polski od najazdu bolszewików. Modlili się do Matki Boskiej Łaskawej „z połamanymi strzałami” w kościele jezuitów przy ul. Świętojańskiej, aby ponownie „połamała strzały” nieprzyjaciela, aby Bóg uczynił cud, jak dawniej, kiedy po żarliwych modlitwach warszawiaków ustała epidemia cholery. Szli w procesji Nowym Światem do kościoła św. Aleksandra na Placu Trzech Krzyży, śpiewając pieśni maryjne i „Boże, coś Polskę”. Po bitwie, wzięci do niewoli żołnierze rosyjscy opowiadali, że podczas walki widzieli na niebie Matkę Boską idącą ku nim. Dlatego przestraszyli się i uciekli. W dziejach polskiego narodu i całej Europy bitwa zyskała nazwę „Cudu nad Wisłą”. Cudem był fakt odparcia tak wielkiego wroga przez garstkę żołnierzy i cudem było to, że sama Matka Boża czuwała nad tą bitwą.

Metoda – praca z podręcznikiem. Nauczyciel prosi wybranego ucznia o głośne przeczytanie informacji z podręcznika z części: *Pamiętaj*. Następnie głośno czyta i omawia część: *Kościół przypomina*:

Uczniowie ustnie, a następnie pisemnie, odpowiadają w zeszytach na pytania z punktu: *Czy wiesz?*

Alternatywnie: Uczniowie wykonują ćwiczenia z podręcznika (wybrane lub wszystkie – wedle uznania nauczyciela).

Podsumowanie lekcji

- Jakie uroczystości obchodzimy 3 maja i 15 sierpnia?
- W jakich okolicznościach Maryja została ustanowiona Królową Polski?
- Dlaczego Bitwa Warszawska jest nazwana „Cudem nad Wisłą”?

Modlitwa na zakończenie

Prosimy Cię, pobłogostaw przyniesione do Ciebie pierwociny zieleni tego roku, młode pędy zbóż, trawy, zioła i kwiaty. Zachowaj je od suszy, gradu, powodzi i wszelkiej szkody, aby wzrastały, radowały oczy, przynosiły jak najobfitszy plon i mogły służyć zdrowiu ludzi i zwierząt. A gdy będziemy schodzić z tego świata, niech nas, niosących pełne naręcza dobrych czynów, przedstawi Tobie Najświętsza Dziewica Wniebowzięta, najdoskonalszy owoc tej ziemi, abyśmy zasłużyli na przyjęcie do Twojego domu. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny – Katedra Legnicka św. Ap. Piotra i Pawła, (dostęp 25. 05.2022).

Praca domowa

Z podręcznika.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski: odczytywanie tekstów literackich;
- wychowanie do życia w rodzinie: wartości i tradycje ważne w rodzinie, wspólne świętowanie, organizacja i przeżywanie wolnego czasu.
- język obcy nowożytny: słownictwo religijne, rok liturgiczny, komunikowanie uczuć, wyrażanie pamięci.